

Sevgi ve Din

Din, bir cemaatin sahip olduğu kutsal kitap, peygamber ya da kurucu; Tanrı kavramını da genellikle içinde bulunduran, inanç sistemi ve buna bağlı olarak yapılan ibadet, yerine getirilmeye çalışılan ahlak kuralların bütünüdür. İslâm kelamına göre din, “akıl sahibi şuurlu insanları, kendi irade ve istekleriyle hayırlı olan şeylere yönelten ilâhi bir yasadır.”¹ Bir inanca inanmak, psikolojik olarak kişiye duygusal tatmin sağladığı gibi sosyal bütünleşmeyi temin etmesi itibarıyla sosyolojik bir yöne de sahiptir. Bireyde sağlıklı bir din anlayışının oluşması öncelikle ailenin yaşantısı ve sevgisi ile mümkündür. Çocukken en çok ihtiyaç duyulan şey, güven ve sevgi duygusudur.

Sevginin hâkim olduğu bir ailede yetişen ve sevildiğini hisseden bir çocuğun sevgisiz bir ortamda büyüyen akranlarına kıyasla yetişkinlik döneminde daha mutlu, kendisi ile barışık olduğu gözlemlenmiştir. Sevginin gücünü göstermek için birçok deney de yapılmıştır.² Bunlardan biri, kavanoz deneyidir. Deneyde üç kavanoza eşit miktarda su ve pirinç koyup ilk kavanoza güzel sözler, ikinci kavanoza kötü sözler söylenir. Üçüncü kavanoz ise ilgisiz bırakılır. Bir ay sonra kendisine her gün güzel sözler söylenen ilk kavanozdaki pirinçlerin söylenen sevgi sözcüklerinin etkisiyle bembeyaz ve sağlıklı olduğu gözlemlenirken ikinci kavanozdaki pirinçlerin kötü sözlerin etkisiyle küçülüp karardığı gözlemlenmiştir. Son kavanozdaki pirinçlerinse beyazlıklarını kaybetmemiş ama yer yer küflü, yosun tutmuş, çürümüş bir hal aldıkları gözlemlenmiştir.³ Deney sonunda gözlemlerimizden yola çıkarak söyleyebiliriz ki, çocuklara kötü söz söylememek kadar onları ilgisiz bırakmamak da çok önemlidir. Bu şekilde çocuk ve ebeveyn arasında bir ilişki kopukluğu yaşanmaz ve sağlam bir iletişim gerçekleştirilebilir.

Dini inancın tohumları kişi dünyaya geldiğinde insan ruhunda mevcuttur. Çocuğun ruhuna dini duygular ve eğilimler yaratılıştan yerleştirilmiştir yani inanmak kişinin fitratında vardır. Bu duygu ve yeteneğin gelişmesi öncelikle ailenin dini tutumuna ve çevresine bağlıdır. Bireye çocukluktan itibaren bir din anlayışı kazandırmaya çalışıyorsak bunun en önemli yolu sevgi ile olmasıdır. Yapmamız gereken iş, dini, sevgiyle ve yaşayarak öğretmek ve dini öğretirken çocukların gelişim özelliklerini göz önünde bulundurmadır. Günümüzde insanlar gitgide bilinçleniyor olsa da ne yazık ki, bazen toplumumuzda çocukların Allah ile tanışması korkutma amacı taşıyan cümleler ile gerçekleşmektedir. Henüz soyut düşünme becerisi kazanamamış çocuklar, çevrelerinde önce “öyle yaparsan Allah seni sevmez, çok kızar, taş yapar, cehennemine atar” şeklinde olumsuz ifadeleri duyuyorlar. Bu kavramlar başlangıçta anlaşılmadan, sadece işitilmiş birer kelime olarak çocuğun zihnine yerleşse de zamanla algıladığı anlamlara göre kavramlaşmaya başlar ve bu süreç soyut düşünme çağına kadar uzanabilir.

Dinimiz bizlere bu denli sevgiyi, kardeşliği, merhameti emrederken Yaraticımızı bir çocuğa sadece ona azap edeceğini söyleyerek tanıtmak din eğitiminde yapılan belki de ilk ve en büyük hatadır. O çocuğa Allah sevgisi başta olmak üzere dini bir konuyu anlatmak artık çok çabayı gerekli kılar. Aslında korkutucu Allah tasvirini bir kenara bırakıp “Vedûd”⁴ olan

¹ Günay Tümer ve Abdurrahman Küçük, *Dinler Tarihi*, Ocak Yayınları, Ankara, 1997, s.8

² Harry Harlow’un maymun deneyi, kavanozda pirinç deneyi, su deneyi en bilinen deneylerdir.

³ <https://youtu.be/smvPmINevkU>

⁴ “Şüphesiz Rabbim Rahîm - Vedud’dur.” (Hûd, 11/90)

Allah (çok şefkatli, çok seven ve çok sevilen, sevgiyi yaratan) anlatılmalıdır. Allah kullarını seven ve onların gönlünde sevgiyi yaratandır.⁵

Sadece çocukların mı ihtiyacı vardır sevmeye, sevmeye? Elbette sevgi ile büyümek çok önemlidir ancak hayatın ilerleyen safhalarında sevgi olmazsa eksik demektir. İslam dini daima sevmeyi öğütlemektedir. Peygamber Efendimiz bir hadisinde, “Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de [hakiki manada] iman etmiş olmazsınız.” buyurmuştur.⁶ Bir mümin kardeşini koşulsuz, çıkarsız sevmek de imandandır. Sevgilerin en yücesi ise Hakk'a duyulandır. Mevlânâ, Hakk'ın sevgisini barındırmayan gönlü harap olmuş, yıkılmış bir şehre benzetmiştir. Allah sevgisiyle dolu gönül, Hakk güneşinin nurunu aksettirir. Allah, Kur'an'da sevmek ile ilgili şöyle buyurmuştur; “De ki: ‘Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz bir ticaret ve beğendiğiniz meskenler size Allah'tan, peygamberinden ve onun yolunda cihattan daha sevimli ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin! Allah fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.’”⁷ Buradan anlıyoruz ki, Allah'ı, Peygamberini sevmek ve onun yolunda cihadı önemsemek bizim için en sevimli mesele olmalıdır. Eğer bu üçünden başka bir şeyi daha çok seversek, hele de ilgili konu, Allah'ın hoşnut olmadığı bir şey ise ve bu sevgimizde ısrar edersek o zaman sevgimiz bizi zehirlemeye başlar ve kalbimiz bir gün karanlıkta kalma tehlikesi ile karşı karşıya kalır.⁸

Velhasıl, Üstat Sezai Karakoç, “İslâmın dirilişi, insanlığın dirilişi ile iç içedir. İnsanoğlunun kireçleşmiş inanç damarlarını genişletmek, tıkanmış düşünme yollarını açmak, nasırlaşmış duyarlılığını uyandırmak, darlaşmış ahlâk ve davranış dünyasını kısırlık ve katılıktan kurtarmak, öç ve kin yerine sevgi ve af, barış ve bağışlama duygularını kanatlandırmak, kolay olan öldürücü yolu değil, zor da olsa diriltici yolu seçmek, hakikati bulmakta sonsuz arzulu ve iradeli, buldurmakta sonsuz sabırlı ve tahammüllü olmak, güçlü insanların başvurduğu derinden ve ruhtan kavrama yöntemini kullanmak suretiyle İslâmın dirilişi yani insanlığın dirilişi idealini gerçekleştirmek. İşte, beklenen yeni insanı getirecek olan usûlün ana çizgileri.”⁹ Her şeyin başı evvela sevgi, severek yapmak, severek yaşamaktır. Sevelim, sevilelim bu dünya kimseye kalmaz.

---

⁵ “İman edip de iyi davranışlarda bulunanlara gelince, onlar için çok merhametli olan Allah, gönüllerde bir sevgi yaratacaktır ” (Meryem, 19/96)

⁶ (Müslim, İmân 93-94; Tirmizî, Et'ime 45; İbni Mâce, Mukaddime 9)

⁷ Tevbe, 9/24

⁸ “Günah ilk defa yapıldığı zaman kalpte bir siyah nokta yani kara bir leke olur. Eğer sahibi pişman olur, tevbe ve istiğfar ederse kalp yine parlar. Etmez de günah tekrarlanırsa, o leke de artar, sonra arta arta bir dereceye gelir ki, leke bir kılıf gibi bütün kalbi kaplar.” (Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 83.)

⁹ Sezai Karakoç, Unutuş ve Hatırlayış, Diriliş Yayınları, 2012, s. 62.